

tijding.

Ledenblad van de IZB, jaargang 82, nr. 3

**Dabarzomer 2020,
ondanks coronacrisis**

**Missionair pionieren
is soms 'een pad kappen
in een oerwoud'**

**IZB mede-initiatiefnemer
van #daaromzijnwekerk**

Indringende vragen

‘Wat betekent het voor jou om in een omgeving van materialisme getuige te zijn van de gekruisigde Heer?’ Een Afrikaanse christin stelde die indringende vraag aan ds. Wout van Laar tijdens de zendingsconferentie in Kaapstad, 2010.

Eind juli overleed Van Laar. We gedenken met dankbaarheid zijn werk in dienst van het Koninkrijk van God, in Peru, in Nederland (onder andere voor de Nederlandse Zendingsraad). Hoewel hij niet bij de IZB gewerkt heeft, leverde hij een betekenisvolle bijdrage aan het IZB-beleid in de afgelopen jaren, met een indrukwekkende toespraak tijdens een interne conferentie. De echo van die woorden is lang blijven hangen. Ter gelegenheid van zijn overlijden, heb ik de toespraak nog eens beluisterd. Een paar citaten: ‘Kerken uit het Zuiden stellen ons de vraag of ons getuigenis niet daarom krachteloos is geworden, omdat we naast God ook de mammon dienen. We gaan te makkelijk mee met het neoliberalisme, dat verdrukking betekent voor zoveel van onze broeders en zusters in het Zuiden.’

Met instemming citeert hij een theoloog uit Sri Lanka: ‘Loopt het westerse christendom niet ernstig het risico een ideologie te worden die een wereldsysteem rechtvaardigt dat staat onder het oordeel van God? Alleen een theologie die de kerk erop voorbereidt een betrouwbare leerling en getuige te zijn van Jezus Christus – zelfs als het de prijs vraagt van het leven – zal geloofwaardig zijn in de 21ste eeuw. Misschien kan herontdekking van de radicaliteit van navolging voorkomen dat gevestigde kerken uit het beeld van Europa verdwijnen’. Over een toespraak van Chris Wright vertelt hij: ‘Ruil de afgoden van macht, trots, populariteit en rijkdom in voor een nederig, integer en eenvoudig geloof in Jezus Christus.’

Voor de IZB, die eerst aarzelend, en in de loop van de jaren met steeds meer overtuiging discipelschap en navolging omarmde als belangrijke dragers voor zending, is de kritische vraag die hij ons voorhield van blijvende betekenis: ‘Wat betekent *costly discipleship* voor de IZB en de gemeenten die zij wil dienen?’

Ds. Sjaak van den Berg
Directeur IZB

Renovatie IZB-kantoor

In de afgelopen maanden waren er geen medewerkers op het IZB-kantoor, Pakhuis ‘De Hoop’ in de binnenstad van Amersfoort. Dat had niet alleen te maken met het thuiswerken in verband met de coronacrisis. Bij een bouwkundig onderzoek was vorig jaar namelijk asbest ontdekt in enkele plafonds en vloeren van het pand. Dat is intussen verwijderd en er zijn nieuwe vloeren teruggeplaatst. Het gerenoveerde pand is al weer in gebruik genomen. Voor zover de corona-maatregelen dat toestaan, dat wel.

Pionieren in 'de boze buitenwereld'

'Als we nu eens onze huizen verkopen en in de wijk een nieuw multifunctioneel pand laten bouwen, met een woongemeenschap, van waaruit we de bewoners kunnen dienen....' De leden van de initiatiefgroep van de nieuwe pioniersplek in Doetinchem-Noord zijn bereid alles te overwegen, in hun zoektocht 'hoe God ons hier wil gebruiken in zijn dienst'. In een gesprek komen allerlei opties voorbij. Een oud wijkgebouw. Een pluktuin. Een winkeltje. En in elk geval een plek voor een viering, waar iedere week de Bijbel open gaat.

De achtertuin van Coby en Eddy Ebbers heeft geen schutting; wel zo makkelijk voor het contact met buurtbewoners. Er staan bomen, met duiven-nesten; er zijn ook jonge duiven. 'Zo'n duif is voor mij het symbool van de Geest. Op een zondagmorgen telde ik er wel meer dan negen. Ik ervoer het als een teken van God, en een belofte voor de wijk. Meer dan negen vruchten van de Geest...'

Veel mensen in de omliggende buurten kennen Coby als 'de vrouw met de hond'. Ze woont aan een drukke doorgaande weg in Doetinchem-Noord, aan weerszijden bevinden zich achterstandswijken. Veel sociale problematiek, werkloosheid, gebroken gezinnen, oudere autochtonen en mensen met een migrantenachtergrond. 'God kan deze mensen zoveel liefde geven.' Laatst nog trokken Eddy en Coby een tijd op met een achterbuurvrouw, na het overlijden van haar 50-jarige zoon. Hij had een zwaar leven gehad, leed aan borderline. Ze kenden hem goed; ze hielpen hem bij zijn financiële situatie, bezochten hem in de gevangenis. Op verzoek van de vrouw spraken ze tijdens de begrafenis.

Vanwege zulke ervaringen is Coby God dankbaar, dat ze nog steeds dáár wonen, in het hart van de wijken waar ze veel voor kunnen en willen betekenen. 'Eerlijk gezegd kwam ik er indertijd met enige tegenzin wonen, en het had zomaar

gekund dat we waren verhuisd.' Maar dat is een verhaal apart. Hun passie voor het missionaire pionierswerk is onmogelijk los te zien van hun persoonlijke geloofsontwikkeling, en - noem het gerust - 'de geestelijke doorbraak', nu 8 jaar geleden.

Eddy en Coby Ebbers, 35 jaar getrouwd, zes kinderen, wonen sinds 1994 in Doetinchem. Coby: 'We verhuisden van een gezellige jonge kinderrijke wijk in Hummelo, een dorpje hier vlakbij. In het begin vond ik het hier maar niks, met de drukke doorgaande weg voor de deur, nauwelijks contacten in de buurt.' Voor Eddy, schilder, was het een terugkeer naar de plek waar hij geboren en getogen was. Hij nam er de zaak van zijn vader over.

Aan de grond

Eddy en Coby hebben beiden hun roots in de Gereformeerde Gemeenten. 'Maar als je dat zo hoort, suggereert het meer eenstemmigheid dan er in werkelijkheid was. We kwamen uit totaal verschillende gezinnen. Coby hechtte van huis uit veel meer aan tradities. In de opvoeding van onze kinderen zaten we vaak niet op één lijn. Eddy: 'Ik ging wel mee naar de kerk en deed de dingen die van me verwacht werden, maar het zei me weinig. Het hoorde erbij; doordeweeks het werk, op zondag: de kerk. En ik hield van 'geoorloofde zonden': alles moest groter, mooier en beter. Materialisme, zeg maar.'

De GerGem in Doetinchem, ver buiten de Biblebelt, ervoer Eddy als 'een eilandje, te midden van de boze buitenwereld'. Op dat eilandje waren ze wel close met elkaar. 'We waren één grote familie en noemden iedereen bij wijze van spreken oom of tante.' Met er was óók veel onderlinge beoordeling. 'Wie gaat er aan het avondmaal? Hij? Je doen en laten werd mede bepaald door 'wat zullen anderen er van vinden?'

De jaren 2011-2012 zijn voor het echtpaar een wonderlijke mix van rampspoed en zegen. Bij Coby wordt kanker gediagnosticeerd. Het schildersbedrijf gaat door juridisch getouwtrek met een aannemer bijna failliet; financieel zitten ze aan de grond. Eddy raakt burn-out.

Midden in de sores nodigt een neef hem uit voor een mannenconferentie in Lunteren. 'Daar werd ik zó gegrepen door wat er vanuit de Bijbel werd gezegd. Ik wist werkelijk niet dat je ook zó kon geloven.' Maar terug op honk, 'buiten die bubbel' was er weer de twijfel en waren er 'de (tamme) kerkdiensten waar ik als een dood vogeltje bij zat'.

Winderige kerst

Pionieren is soms ook een kwestie van doorzetten. Na een geslaagde burendag rees het plan om samen met buurtbewoners kerstfeest te vieren. In de open lucht, vuurkorven, Glühwein, partytenten, een verhalenverteller – één van de vrijwilligers uit de wijk had de benodigdheden zo op een rijtje gezet. Alleen het weer...

Het was een bijzonder gure dag. Zou er wel iemand komen? 'We hebben gebeden en zijn doorgedaan.' Er stond een straffe wind, de tenten vlogen geregeld door de lucht, doek scheurde, poten knakten.

Maar de buurtbewoners kwamen. De vlam ging in de vuurkorven, de kinderen genoten van de marshmallows, er was erwtensoep. Het programma werd omgegooid, iemand vertelde het kerstevangelie. Coby: 'De wind woei, de regen kletterde op het dak van de tent, maar hoe

bijzonder was het dat hier op de hoek van een voetbalveldje in de wijk het evangelie klonk!'

Toen we dachten dat we wel konden opruimen, kwam er opeens nóg een groep. Een jongerenwerkster uit de wijk had gelezen dat het kerstverhaal om 17.00 uur zou beginnen. Ook een ander gezin was er speciaal voor gekomen...'

Dat werd improviseren. Een buurvrouw die het kerstverhaal net had gehoord, vertelde het na. En de jongerenwerkster en anderen uit haar groep lazen Lucas 2 voor, vanaf hun smartphones.

Coby: 'Een moeder moedigde hen aan om door te lezen; zo graag wilde ze het horen. Ik heb me in een hoekje van de tent staan verwonderen. Het was kerst zonder sfeervolle warme kerk, mooie kleren en feestelijke muziek en toch was de Geest in ons midden.'

Overrompend

Kort daarna besluiten ze een dienst bij te wonen bij de PKN, een GB-dienst in Slangenburg. 'Dat was een kleine gemeente, in de dienst kwamen 10, 15 mensen. Daar deden we eenzelfde ervaring op als ik eerder in Lunteren: het Woord kwam met grote intensiteit op ons af. Onweerstaanbaar. Tegelijk had het iets gemoedelijks, een persoonlijke benadering van de predikant, alsof hij bij ons aan tafel zat. Op de terugweg waren we er helemaal vol van.'

Ze vonden er een geestelijk thuis en maakten de overstap vanuit de Gereformeerde Gemeente. Coby: 'Ik wist niet wat ik meemaakte. De geestelijke verandering heeft ons dichterbij elkaar gebracht. Zelf kreeg ik er meer oog voor dat het geloof niet hangt aan die uiterlijkheden, die kleine tradities.'

Eddy: 'Als je vijftig jaar op een heel bepaalde manier hebt geleefd en geloofd, en het wordt anders als je Jezus leert kennen, is dat een overrompelende ervaring. Probeer daar maar eens woorden aan te geven...' Hij is ouderling geworden in de PKN-gemeente, waar zich inmiddels meerdere gezinnen bij hebben aangesloten. Samen met een zus en zwager, een dochter en schoonzoon ontwikkelden ze plannen voor een pioniersplek in Doetinchem-Noord. De kerkenraad schaarde zich erachter.

Ze leerden met andere ogen naar 'de boze buitenwereld' kijken.

Eddy: 'Zendingswerk was in mijn beleving altijd iets voor verre buitenlanden. Maar dan sla je heel veel mensen over.

Begin eerst eens in de buurt.' Coby had altijd al een antenne voor mensen in haar omgeving. Pleegzorg, een pannetje eten voor de bejaarde overburen, aandacht voor kinderen uit de buurt, voor bewoners van het asielzoekerscentrum, ze was actief bij de zondagsschool en de bijbelclub.'

Buurttuin

De behandeling van de kanker is gezegend, ze is genezen verklaard.

'Daarna heb ik gebeden:

"Ik geef mijn leven in uw handen".'

Hoe de plannen concreet vorm krijgen, is op dit moment nog niet te

zeggen. In het hart van de wijk waar ze vanuit de huiskamer op

uitkijken, ligt een braakliggend

terrein. Een halfjaar geleden speelden

ze nog met de gedachte om hier gezamenlijk een woongemeenschap te beginnen. Dat plan

is intussen weer van tafel. 'We zouden ons eraan vertellen. God vraagt niet meer dan ons dan we

kunnen dragen.' Nu willen ze er in elk geval een buurttuin starten; een pluktuin, als pleisterplaats voor wijkbewoners.

En wellicht dat er iets te regelen valt met de nieuwe eigenaar van het oude wijkgebouw, iets verderop... Totdat er helderheid komt, gaan ze kleinschalig beginnen, met vrouwenochtenden aan huis. 'God voorziet; Hij gaat voor ons uit. Daar zijn we van overtuigd.'

Flexibel voor het evangelie

De context waarin gepionierd wordt, in combinatie met de mogelijkheden van het team geven aan elk project een eigen kleur, zegt Nelleke Kruijmer, die vanuit IZB-Impact de begeleiding verzorgt: 'In Doetinchem-Noord bestaat het team uit energieke, sociale, praktische en creatieve mensen die makkelijk contact leggen met mensen uit de volksbuurt, en hen meenemen in plannen voor de bloei van de wijk. Heel letterlijk door een braakliggend terrein tot bloei te laten komen. Het team is laagdrempelig, en ze maken de plannen laagdrempelig, zodat allerlei mensen aan kunnen haken, en met hun kwaliteiten mee kunnen helpen. Dit eigenaarschap delen met anderen vind ik kenmerkend voor Doetinchem-Noord.'

Hoe voltrok zich het start-begeleidingsproces?

'De startbegeleider gidst het team door een proces van onderzoeken welke vorm van missionair-zijn het beste aansluit bij de doelgroep. We hebben nagedacht over thema's als visie, team, draagvlak creëren en contextualisatie. Luisteren naar de context nam een hele belangrijke plek in. Het team heeft de wijk uitgebreid verkend, heeft met allerlei mensen gesproken, en heeft zo gezocht naar wat voor initiatief aansluit bij de leefwereld en behoeftes van de mensen uit de wijk. Onderweg in het proces heeft het team eerdere ideeën losgelaten, en nieuwe ideeën kregen vorm. Gaandeweg zijn er al allerlei contacten gegroeid met mensen in de wijk. Het proces zelf is dus al volop pionieren.'

De onduidelijkheid over de precieze vorm staat de voortgang blijkbaar niet in de weg.

'Integendeel. Pionieren lijkt een beetje op een pad kappen in een dichtbegroeid oerwoud. Je weet welke richting je op wilt, maar een pad is er nog niet. Het is verleidelijk om al heel snel hele concrete plannen te maken. Maar als je niet de tijd neemt om allerlei leerprocessen als team door te kruipen, loop je gewoon het risico om energie te steken in activiteiten die niet écht aansluiten, en daardoor relevantie en aantrekkingskracht voor de doelgroep missen. De kracht van pionieren zit juist in aan kunnen passen. Flexibel voor het evangelie.'

GZB, HGJB en IZB lanceren #daaromzijnwekerk

Drie organisaties, GZB, HGJB en IZB, lanceren het initiatief #daaromzijnwekerk om een beweging op gang te brengen die kern van het kerk-zijn op de agenda zet.

De wereldwijde coronapandemie heeft ons dit voorjaar stilgezet. De crisis van deze tijd brengt velen tot reflectie over de trage vragen waar we anders gemakkelijk aan voorbijgingen: Wie zijn we? Hoe leven we? Zijn we op de goede weg? Stellen we de juiste prioriteiten? Tegelijkertijd heeft de corona-uitbraak velen spontaan in beweging gezet, in een explosie van omzien naar elkaar, burenhulp, naastenliefde; en in de kerk: onderling pastoraat.

Met de schrik van de eerste golf nog in de benen is de samenleving weer enigszins op gang gekomen. In de kerk staan we op de drempel van een nieuw seizoen, maar meer dan ooit is het de vraag wat dat ons brengen zal. Kunnen we de draad weer als vanouds oppakken? Of heeft de crisis ons ook wat geleerd, over onze samenkomsten, prediking, pastoraat, diaconaat, jeugdwerk en onze missie? Wat zijn als het er op aankomt onze kernwaarden? Ervaren we in de crisis iets van de opstandingskracht van Jezus Christus? Wat betekent het dat Christus Heer van de kerk is en dat wij in leven en sterven van Hem zijn? Wordt in het leven van onze gemeente iets zichtbaar van de tekenen van Gods Koninkrijk? Wat onderscheidt ons van onze omgeving? Wat kunnen we in deze tijd leren van elkaar als generaties, als gemeenten, als wereldwijde kerk?

Prikkelende vragen, waarover we graag het gesprek willen stimuleren, via **#daaromzijnwekerk**. Met behulp van een website en sociale media faciliteren we de onderlinge uitwisseling. Die kan heel goed plaatsvinden binnen de bestaande structuren: een bijbel- of gesprekskring, een jeugdvereniging, een kerkenraadsvergadering, een club of catechese, via een preekchets, een column in een kerkblad, via filmpjes, vlogs of blogs.

Sjaak van den Berg, directeur IZB: 'Van kerkenraadsleden, predikanten en pioniers hoor ik de zorg over wat corona doet met geloofsgemeenschappen. Blijven we bij God en blijven we bij elkaar? Er wordt op een voor ons ongekende manier aan de gemeente geschud. Dat is pijnlijk en confronterend.

Tegelijkertijd komen we zo wel de kernvragen van gemeentezijn op het spoor. Ook zien we soms onverwacht dat God ons helpt of gebruikt.

De vragen en verhalen daarover met elkaar delen, helpt verder. Ook daarom zijn we kerk, om elkaar te bemoedigen en aan te sporen.'

Data

Op een paar momenten dit najaar zal **#daaromzijnwekerk** landelijk een impuls geven aan het gesprek: In september/oktober zijn er drie webinars, digitale ontmoetingen, waarin de vragen worden belicht vanuit het aandachtsgebied van respectievelijk GZB, HGJB en IZB.

De initiatiefnemers van **#daaromzijnwekerk** dagen gemeenten uit om op **zaterdag 31 oktober**, Hervormingsdag 2020, op een positieve manier te laten zien waarom we kerk zijn. Elke gemeente kan daar al naar gelang de context zelf invulling aan geven.

Op **zaterdag 28 november** wordt **#daaromzijnwekerk** afgesloten met een landelijke bijeenkomst (al dan niet digitaal), waarin 'de oogst' uit gemeenten zal worden gedeeld.

Meer informatie via www.daaromzijnwekerk.nl en www.izb.nl.

'Ook daarom
zijn we kerk, om elkaar
te bemoedigen en
aan te sporen.'

Dabarzomer 2020

Het was behelpen tijdens de voorbereiding, het programma voor het toerustingsweekend moest geheel online vormgegeven en er waren campingprojecten die in verband met de coronacrisis geen vergunning kregen. Hier en daar moest een project enigszins aangepast en de campingdiensten konden slechts een beperkt aantal bezoekers toelaten. Ideaal waren de omstandigheden dus niet, maar per saldo kon het overgrote deel van het Dabarwerk afgelopen zomer doorgang vinden.

Op deze pagina's een paar impressies en een fotoserie die Albert Stam schoot in Wognum (Noord-Holland).

Positief present zijn

‘Werken met kinderen is me op het lijf geschreven; dat kan ik verder niet uitleggen, ik heb er altijd hart voor gehad. Vanaf het eerste moment wist ik dat Dabar echt iets voor mij zou zijn: actief bezigzijn met kids, in een team met leeftijdgenoten. Het klikte goed met de teamleden. Ik vond het gaaf om ieders creatieve inbreng te benutten bij het maken van programma’s. Je hebt alle ruimte om je fantasie de vrije loop te laten. Eén van de teamleden had de brandweer geregeld voor een middagje ‘spuitvoetbal’ – ik bedoel maar: ik wist niet eens wat het was... ☺.

De meeste gasten hebben een vaste plaats op de camping, dus ze weten al waar Dabar voor staat. Wij hebben ons erop geconcentreerd om op een positieve manier present te zijn; dat past in deze omgeving beter dan, laten we zeggen, ‘het afvuren van bijbelteksten’. Er was een man die tijdens een avondsluiting ongezouten zijn mening gaf en begon over muziek van Queen. Een volgende avond hebben we die muziek gedraaid; hij was er weer en we hebben er over doorgepraat. Zo’n voorval laat iets zien van onze aanpak. We probeerden aan te sluiten bij zaken waar camping-gasten mee bezig zijn.

Of ik volgend jaar weer mee ga doen, is voor mij geen vraag. Als ik de kans krijg met dezelfde teamleden, lijkt me dat tof. Maar als het elders is, ook prima.’

Hillianne van Wijngaarden uit Hardinxveld-Giessendam, werkt als pedagogisch medewerker en onderwijsassistent op een vmbo-school. Ze deed dit jaar voor het eerste Dabar en was teamleider in Wognum (NH).

'Interesse in de ander is al bijzonder'

"Al die mensen van Dabar zijn zo vriendelijk en meelevend. Dat moet ergens vandaan komen...", zei een vrouw die bij onze caravan op de koffie kwam. Eigenlijk was het een verkapte vraag om haar het christelijk geloof uit te leggen. Dankbaar werk natuurlijk. Als gevolg van een ingewikkelde privésituatie had ze de camping al enkele maanden als 'permanente' verblijfplaats. We raakten aan de praat over haar ervaringen en over de Bijbel en het christelijk geloof. "Als je vanavond naar de avondsluiting komt, kun je zelf zien en ervaren wat het in de praktijk betekent: samen bidden." Ze kwam elke avond', vertelt Ellard de Voogd. In het dagelijks leven is hij service coördinator in brandveiligheid. In de zomervakantie zijn Petra, zijn vrouw, en hij campingpastor in Diffelen. Ellard: 'Je bent van betekenis voor je naaste – en je kunt je gezin meenemen. Het voelt echt als vakantie, zeker ook voor onze drie kinderen. Als ik weer thuis kom, is mijn hoofd leeg.'

'De kracht van het campingpastoraat is dat je interesse toont. Blijkbaar leven heel wat campinggasten in een context waarin dat al heel bijzonder is. Je toont oprechte belangstelling en er komt een gesprek op gang. Het boeiende is dat het alle kanten op kan gaan. Maar het begint bij aandacht geven en luisteren. Dat is ook de waardering die Dabarteamleden oogsten: mensen hebben respect voor hen, omdat ze zich vrijwilliger met hun wel

en wee inlaten. Daarmee zijn ze een levend voorbeeld: het beste wat je hebt, geef je voor een ander.'

De combinatie van sport en spel, kinderclub en gesprekken is een goeie mix. 'De kinderen maken werkjes bij een bijbelverhaal; daarover raken volwassenen dan weer in gesprek, etc. Het gaat in een ontspannen sfeer, iedereen heeft alle tijd.' Een ideale context om het zaad van het evangelie te zaaien. De camping telt zo'n 170 plaatsen, waarvan 50 kampeerplaatsen, 10 trekkershutten en 110 stacaravans. De meeste gasten keren elk jaar terug; ook vanwege Dabar. Elke ochtend verzorgen de teamleden club voor ca. 80 kinderen.

Anders dan verwacht, speelde corona op de camping geen grote rol. Niet in veel gesprekken, maar ook niet in de dagelijkse omgang. 'Bij het volleybaltoernooi kwamen de twijfels wel naar boven wat betreft de naleving van de anderhalve meter regel. Toch ging het daar ook prima.'

Nog vóórdat de zomer goed en wel voorbij was, hadden Ellard en Petra al besloten dat ze volgend jaar weer beschikbaar zijn als campingpastors. Maar ook daar buiten komen ze graag op de camping. 'Niet dat we dan bij elk bezoek het bord buiten zetten om een bak koffie te komen halen. Maar een gesprek over geloof, daar zijn we altijd toe bereid.'

Verrast door de interesse

Voor de vierde keer op rij deed ik afgelopen zomer Dabarwerk; voor de tweede maal als teamleider; ik heb dus wat vergelijkingsmateriaal, als ik zeg dat 2020 wel een bijzonder jaar was. Ik was verrast door de interesse van jongeren voor bijbelstudie, hun verlangen om meer te weten van het geloof.

Om even te weten 'wat voor vlees we in de kuip hebben', op de camping in Rijsenhout vind je veel jongeren uit de regio Amsterdam - Leiden. Het is een hechte groep, ze komen er al jaren en kennen elkaar goed, onder andere van de middelbare school. Hun ouders zijn in veel gevallen bevriend. Ze hebben geen christelijke achtergrond; ze komen de rest van het jaar nauwelijks christenen tegen, in hun omgeving.

De meesten van hen kende ik van de voorgaande jaren, maar de ervaringen van de eerdere drie keer stonden in geen verhouding tot die van afgelopen zomer. Natuurlijk, het was die andere jaren ook gezellig, we trokken met elkaar op, we draaiden onze programma's. Maar als je een serieuzer gesprek probeerde te voeren, kreeg je lacherige reacties, of je merkte dat je woorden niet echt in goede aarde vielen.

Op basis van die ervaringen hadden we de serieuze jongerenactiviteiten dit jaar eigenlijk op een laag pitje gezet. Wie schetst onze verbazing dat de jongeren van 17, 18 zelf vroegen om de club 'om serieuze gesprekken te voeren'. Ze hadden belangstelling voor bijbelstudie. Verrast nodigden we hen uit om met elkaar in gesprek te

gaan over een bijbelgedeelte. Er ontspon zich een heel gesprek over Romeinen 8. Eén van de jongeren deelde zijn gedachten over de vergeving van zonden. Het was zo bijzonder om te horen hoe serieus hij en ook anderen met het evangelie bezig waren.

Een groep tienermeiden had een app-groep aangemaakt, zo van 'O ja, op de camping gaan we weer naar Dabar. Dan houden we ons met geloof bezig.' We hadden hun weleens geattendeerd op de bijbeltekst voor elke dag. Ze hadden onderling afgesproken die iedere dag te downloaden en om daar een creatieve verwerking van te maken. Omdat ik wel een klik met hen had, zat ik ook in die groep en zag de resultaten voorbijkomen.

Als ik terugdenk aan de eerdere jaren, beschouw ik die niet als nutteloze investering. Want in die jaren bouwden we wel een relatie op. En zo ontstond dit jaar zomaar de kans om van hart tot hart met elkaar te praten. Via de app hebben we nog contact. Ik hoop dat ze iets doen met onze suggesties om een Alphacursus in hun regio te gaan volgen.

Als team hadden we veel voorbede gedaan, voor de Dabarperiode, voor elkaar, voor de mensen die we zouden ontmoeten. Dat de missie van het evangelie voorop zou staan, was ons verlangen. Dat gebed is boven verwachting verhoord.

**Stephanie Bijl,
Krimpen aan den IJssel**

‘Niet verkeerd om alles even stil te leggen’

Voor Teus Meerding, ondernemer uit het IZB-netwerk, heeft de coronapandemie alvast één concreet besluit opgeleverd. De directeur-eigenaar van Kühne & Heitz in Dordrecht, verhandelaar van voedingsmiddelen over de hele aardbol, stapt dit jaar niet meer het vliegtuig in. ‘Gaandeweg realiseren wij ons dat de tijd van vóór corona niet zomaar terugkomt.’

Meerding (53) is geboren in Den Haag en getogen in Gouda, waar hij lid is van de Oostpoortgemeente. ‘Gewone diensten – dat is er voorlopig niet bij. Maar uitdagingen bevallen me wel. Het is toch niet verkeerd om alles wat we organiseren

even stil te leggen? Iemand deed eens een suggestie die me best aanspreekt: als we in de kerk eens een jaar lang alle extra activiteiten laten rusten?’

Met zijn twee compagnons – geen christen, wel ‘respectvol’ – praat hij soms over de vraag wat de coronacrisis ons te zeggen heeft. ‘Ze weten waar ik sta en grappen “Teus is een goede gozer maar aan iedereen zit wel een steekje los”.

Hij komt ‘niet dagelijks naar kantoor om uit te stralen dat ik christen ben.’ Maar alle 35 medewerkers zijn welkom voor een serieus gesprek. ‘En er gebeuren in ieders leven dingen die daartoe aanleiding geven, zoals het verlies van een geliefde. Dan denk ik niet: ha, een mogelijkheid om iemand te brengen waar ik hem of haar wil hebben. Góð wil zich laten zien.’

Lang van stof

Via een vriend kwam Meerding in aanraking met de IZB en meer speciaal met Areopagus. Mensen die zich organiseren om preken en predikanten te verbeteren wil hij graag steunen. ‘Als ik het heel plechtig mag zeggen: ik geloof in de kracht van het Woord. Het Woord moet het werk doen. Ik heb genoeg preken gehoord om te weten dat dat bepalend kan zijn.

Je bent misschien lang van stof en weet moeilijk te boeien. Maar dat kun je verbeteren! Overigens zijn betere luisteraars net zo goed nodig. Daar kun je jong mee beginnen, op catechisatie. Ga zelf maar eens een preek maken.’

Kippenvleugels

Teus Meerding kwam een kwart eeuw geleden in dienst bij handelshuis Kühne & Heitz. Naar ruim 70 landen worden bevroren levensmiddelen gedistribueerd, van patat tot kippenvleugels. De dierlijke producten vormen de hoofdmoot. Hebben de kippen en varkens een beetje een mooi leven gehad? ‘De vraag waarvan je wist dat-ie zou komen’, lacht Teus, daarmee erkennend dat er nog stappen te zetten zijn. Maar dan, serieus: ‘Ik ga daar wel anders over denken, ben me bewust van de plek die ik inneem.’

‘Ik weet dat er aan de productiekant dingen kunnen gebeuren waar ik niet achter sta. Hetzelfde zou het geval kunnen zijn bij afnemers. Alleen: daar heb ik geen invloed op. Is een vermoeden een reden om te zeggen: “Met jou doe ik geen zaken”? Ik ben hooguit op mijn hoede. De grens ligt daar tot waar je invloed reikt. En het kan voorkomen dat je zaken moet laten lopen.’

Anneke Verhoeven

Een uitgebreide versie van dit gesprek staat op izb.nl

Hartstochtelijk pleidooi voor de kerk

Een hartstochtelijk boek over de kerk: daar kun je in deze coronatijd wel even voor gaan zitten. Dr. Eric Bouter, hervormd predikant in Hendrik-Ido-Ambacht, houdt in zijn boek *De Kerk heeft de Toekomst* een vurig pleidooi voor de eenheid van de katholieke (wereldwijde) kerk. Hij ziet als protestants voorganger die eenheid steeds meer verbrossen en vervangen worden door groepsvorming met gelijkgezinden waarbij de nadruk ligt op persoonlijke geloofsgroei.

We zijn 'oase-christenen' geworden, die de kerk vooral zien als de plek waar we tot rust komen en waar onze geestelijke behoeften worden bevredigd. Zolang een kerk dit biedt, komen we er graag en anders zoeken we de oase elders. Het protestantisme biedt in dit opzicht een treurige aanblik, aldus Bouter. Daartegenover ziet hij de Rooms-katholieke kerk, die zich als eenheid manifesteert in en voor de wereld en waar door de paus van tijd tot tijd met gezag goede woorden worden gesproken.

Tastbaar geloof

Het boek is geen rechttoe rechtaan propaganda voor Rome, al hoopt Bouter aan het eind op een hereniging rond de moederkerk. Het belang van dit boek is, dat het een spiegel voorhoudt: kan het lichaam van Christus iets anders zijn dan een eenheid? Is Gods plan met de kerk niet dat ze zal uitgroeien tot een volwassen man (Efeze 4), die juist door haar eenheid de wereld herinnert aan Christus?

De eenheid van de kerk is niet de optelsom van alle gelovigen, waardoor de ene kerk vooral onzichtbaar is. Het gaat juist om de zichtbaarheid en om het instituut. Bouter legt uit, dat je

het geloofsartikel van de gemeenschap der heiligen beter kunt uitleggen als de gemeenschap rond de heilige gaven van brood en wijn. Waar Christus is, belichaamd in het sacrament en in de ambten, daar is de kerk. In de kerk gaat het niet om jouw geloof maar om het tastbare geloof dat we delen.

Protestantse fout

In dit boek wordt de bron van de verbrokkeling al gezien in de Reformatie. Die heeft het Woord centraal gesteld en de kerk beschouwd als schepping van de Heilige Geest. Daarmee is, volgens Bouter, de nadruk eenzijdig komen te liggen op het persoonlijke geloof. Waar de Geest het uitgangspunt is, en niet Christus, zie je dat de deur naar afscheiding en afsplitsing wijd open staat. Met een beroep op de Geest, op eigen geloofservaring,

Jezelf christen noemen gaat over jouw eigen geloofservaring, maar je moet een kerkmens worden.

ontstaan alternatieve kerken en groepen. Individuele christenen voelen zich in hun geloof achteruitgaan en gaan elders kerken.

Dat de Reformatie, het protestantisme, hiervan de oorzaak zou zijn is wel een forse conclusie. Rome zette Luther buiten de deur, hij begon niet voor zichzelf. Wat ik ook betwijfel is dat de protestantse fout ligt in het vooropstellen van de Heilige Geest en daarmee van het persoonlijke geloof. De Geest is niet alleen bezig het geloof te werken in de harten, Hij is ook

werkzaam in de kerk via instituties zoals een synode en een kerkorde. Of we dat laatste nog beseffen is de vraag. Het geestelijk respect voor instituties en ambten is niet groot, ook in de kerk moet je gezag 'verdienen'.

Wat Bouter ons toont is een visioen van de kerk als de zeven kandelaars uit Openbaring en als de bruid van Christus. Dat is de duurzame kerk van alle eeuwen. Hij heeft moeite met de 'losse en vluchtige' opvatting van de kerk, die zegt dat de kerk daar is waar mensen samenkomen in de naam van Jezus en waar de tekenen van de Geest zijn. Dan ga je voorbij aan de tastbare vorm waarin de kerk bestaat: van middeleeuwse kerken met hun kruisvorm tot kansels en avondmaalsbekers.

Strijdschrift

Wat Bouter voor ogen staat doet me denken aan wat we vroeger de 'vaderlandse kerk' noemden, zichtbaar aanwezig in alle dorpen met de kerk in het midden. Daar kun je nostalgisch aan terugdenken, maar nostalgie is niet de toon van dit boek. Het is een strijdschrift, in lankmoedige taal. De oproep is, dat we onszelf geen christenen noemen, maar kerkmensen. Jezelf christen noemen gaat over jouw eigen geloofservaring, maar je moet een kerkmens worden. Het verschil tussen die twee zit in wat je kunt verdragen. Dat vond ik de mooiste zin van het boek.

De kerk is er ook om aan te lijden. Zoals Christus in zijn lichaam leed, zo lijden wij in en aan zijn lichaam, de kerk. Onenigheid is geen reden om te vertrekken maar om in de spiegel van de ander je eigen liefdeloosheid te zien. In de kerk leer je nederigheid.

Volwassen

Wat heeft dit boek ons missionair te zeggen? Het protestantse kerkbegrip dat de Geest vooropstelt is daardoor wel bewegelijk: de Geest schept telkens nieuwe gestalten en vormen waarin de kerk bestaat. Christus is één, maar de Geest deelt Hem uit in vele en veelkleurige gaven. Laten er veel verschillende gestalten van kerk zijn, dan worden ook zoveel mogelijk mensen aangesproken. Bouter noemt dat menselijke logica, die niet dom is maar toch door de goddelijke logica wordt overtroffen. Want het gaat God niet alleen om zoveel mogelijk mensen bijeen te brengen rondom Jezus, Hij wil ook dat Jezus' volgelingen samen de gestalte aannemen van een volwassen man. Een volwassen kerk, die zichzelf vergeet uit liefde voor de Heer en Zijn schepping.

Ds. Andries Zoutendijk, Utrecht

Steeg-leven

Als Focus-trajectbegeleider is het mijn werk om mensen te helpen om hun geloof handen en voeten te geven. Gewoon, contact hebben met je burens, een praatje na het sporten, of in gesprek met een collega laten vallen dat je zondag naar de kerk bent geweest.

Regelmatig voel ik me een oplichter als ik mijn werk doe. Want wat maak ik ervan? Op mijn werk gaat het elke week over de kerk, en sporten is nooit mijn hobby geweest. En om eerlijk te zijn: met mijn burens heb ik amper contact. Ik vertel mezelf dat ik daarvoor in de verkeerde wijk woon. Het straatbeeld van de stadse steeg waar mijn huis staat wordt bepaald door studenten-fietsen en afvalcontainers. Mijn voordeur deel ik met vier studenten die in het achterhuis wonen. Ze wonen er al anderhalf jaar, maar wie wie is weet ik niet. Een paar namen ken ik, vanwege de post die verkeerd bezorgd wordt. Hoe kan het dat ik die jongens, die bijna mijn huisgenoten zijn, niet eens bij naam kan noemen? Ik ben een waardeloze discipel.

In een poging mijn geweten te sussen heb ik ze een keer uitgenodigd om te komen eten. Het leek hen een leuk idee, maar van een concrete afspraak kwam het niet. Nog een keer kreeg ik last van mijn geweten, en ik appte opnieuw. We konden alleen niet op dezelfde dag: zij zitten met het verenigingsleven, ik met mijn baan in de avonduren. En toen kwam corona, en tja, ons huis is niet groot genoeg voor zoveel afstand.

Zonnebloemen

In de tussentijd heb ik in de paar centimeter stadstuin naast onze portiek een paar zonnebloemen geplant. Trouw verzorg ik ze, af en toe zet ik er een langere stok naast, en inmiddels zijn de eerste bloemen zichtbaar. Pas was ik weer met dat tuintje bezig, en toen kwam er een toevallig een buurjongen thuis. 'Bedankt voor de bloemen, buurvrouw! Het is het enige mooie stukje van de steeg. Ik zie dat ze elke week een beetje groter worden'. Ik lachte trots - die bloemen zijn mijn kindjes - en we maakten een praatje over het steeg-leven. Toen ging hij weer naar binnen, en ik ook. Ik vergat zijn naam te vragen.

Discipelschap. Het zit 'm in de kleine dingen. Die ene zonnebloem had zomaar het begin kunnen zijn van contact met mijn achterhuisgenoten. Weer heb ik een kans gemist. Misschien moet ik ze binnenkort toch maar weer eens uitnodigen om te komen eten. Dan heb ik op mijn werk ook eindelijk wat te vertellen...

Nienke de Ronde,
trajectbegeleider
IZB-Focus

82e jaargang nr. 3 – september 2020

Tijding is een gratis kwartaal-uitgave van de IZB – vereniging voor zending in Nederland en wordt toegezonden aan de leden. IZB-lidmaatschap: aanmelden bij de IZB. De contributie is € 10,- per jaar. Opzegging lidmaatschap voor 1 november.

De IZB is een missionaire organisatie binnen de Protestantse Kerk in Nederland en stimuleert, adviseert en ondersteunt gemeenten en gemeenteleden in het evangelisatie-werk door middel van toerusting, materialen en missionaire werkers.

Raad van Toezicht

Kernleden

Ds. Martin van Dam, IJsselmuiden, voorzitter
Mr. Jelly Posthumus, Amersfoort, secretaris
Drs. Inez Jansen-Smit, Geldrop
Drs. Bram van der Kooy, Den Hoorn
Dr. Bert de Leede, Amersfoort
Bart van Lunteren, Houten

Voice-leden

Gert van den Bos, Assen,
Nienke Freije, Nijmegen
Ds. Anthon van Lingen, Nieuw-Lekkerland
Alexander Pleizier, Nijkerk
Ds. Giel Schormans, Voorburg
Netty Toes-Groenendijk, Leek
Ds. Hans van Walsum, Alblasserdam

Directeur

Dr. Sjaak van den Berg, Amersfoort

IZB

Breestraat 59-61
3811 BH Amersfoort
Tel.: (033) 461 19 49
E-mail: info@izb.nl
Internet: www.izb.nl
IBAN: NL26 RABO 0302 2061 91
BIC: RABONL2U

Uw steun

Steun de zending in Nederland door uw gebed, door uw IZB-lidmaatschap of door een gift.
U kunt de IZB ook op laten nemen in uw testament. Graag willen we u helpen om dat te regelen. U kunt hiervoor vrijblijvend een afspraak maken via tel. (033) 461 19 49 of info@izb.nl.

Redactie

Afd. Communicatie IZB

Fotoverantwoording

Laurien Blom: pag. 15.
Koos van Noppen: pag. 2,3,4,5,6 en 16.
Albert Stam: pag. 8,9,10 en 11.
Unsplash: pag. 13 en 14.
Anneke Verhoeven: pag. 12

Overname artikelen

Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding.

'Lente in de kerk' online

EO-livestream: zaterdagavond 26 september, 19.30 uur

De inspiratiedag 'Lente in de kerk' – die wegens de coronacrisis is verplaatst naar zaterdag 26 september – wordt geheel online aangeboden.

'Juist nu voelen we de urgentie om signalen van hoop met elkaar te delen', zegt William den Boer, namens de organisatoren, onder wie de IZB.

Het project 'Lente in de kerk' is ontstaan naar aanleiding van het gelijknamige nieuwe boek van ds. René van Loon, dat vlak voor

corona veel media-aandacht kreeg en al snel een tweede druk beleefde. Hierin geeft de Rotterdamse predikant een impressie van tekenen van hoop en nieuw leven in een tijd van secularisatie. Hij zocht in de afgelopen jaren de lente op in kerken en zag 'bloesem in oude gevestigde kerken, bloei in talloze internationale gemeenschappen en groei van nieuwe kerkplanten'.

'Ik ben ervan overtuigd dat mijn impressie maar het topje van de ijsberg is', schrijft Van Loon. 'Wat bij het grote publiek in het oog springt, is de herfst in de kerk, of zelfs de winter. Maar ongemerkt breekt op tal van plekken de lente door. En die mogen we niet missen, want dan zouden we geen recht doen aan de Heilige Geest.'

Livestream

Zaterdagavond 26 september om 19.30 uur start de interactieve livestream Lente in de kerk vanuit het EO-gebouw in Hilversum. Presentator Marleen Stelling gaat in gesprek met René van Loon, Petra de Jong-Heins en pastor Onalapo Smith Asubiaro over Lente in oude, nieuwe en migrantenkerken. Evangelist Samer Younan en Osama al Tamimi geven een getuigenis van Gods werk onder en door vluchtelingen. Jurjen ten Brinke zal het thema vanuit de Bijbel benaderen. De livestream zal worden afgesloten met een gebed om meer lente in de kerk.

Het programma vormt de opmaat voor een reeks van 18 online seminars, met o.a. Niels de Jong, Henk Boerman, Henk Bouma en Hanna Holwerda.

Meer informatie en aanmelding: www.lenteindekerk.nl.

Algemene Vergadering IZB

De Algemene Vergadering van de IZB die aanvankelijk gepland stond op 12 mei 2020 kon in verband met de coronacrisis geen doorgang vinden. Bij leven en welzijn zal de vergadering nu plaatsvinden op 8 oktober om 19.45 uur in gebouw 'De Schakel' in Nijkerk; inloop vanaf 19.30 uur. N.B. Aanmelden is ditmaal verplicht, via een mailtje naar: info@izb.nl.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 zijn inmiddels gereed en te lezen via de site. Mocht u een gedrukt exemplaar willen ontvangen, neem dan contact op met het kantoor van de IZB (info@izb.nl / 033-4611949).

De Raad van Toezicht kent een vacature in de kernleden door het vertrek van ds. M.C. Batenburg. Ds. J.H. Visser (Amsterdam, Noorderkerk) wordt door de Raad van Toezicht aan de Algemene Vergadering voorgedragen om deze vacature te vervullen.

Na instemming van de Algemene Vergadering is hij bereid zijn benoeming te aanvaarden. Daar zijn we dankbaar voor!

Een aantal leden van de Raad van Toezicht is aftredend en herkiesbaar. Dit betreft:

- ds. M. van Dam, IJsselmuiden (kernlid, 2de termijn)
- ds. A. van Lingen, Kinderdijk (voicelid, 2de termijn)
- mw. J.J. Freije, Nijmegen (voicelid, 2de termijn)
- mw. N. Toes-Groenendijk, Leek (voicelid, 2de termijn)

Deze vier aftredende leden zijn beschikbaar voor een volgende termijn. Tijdens de vergadering zal hiervoor instemming van de leden worden gevraagd. We zijn erkentelijk voor hun bereidwilligheid om voor een nieuwe termijn de taak op zich te nemen.

